

ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ВИКЛАДАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН

Руслан Кубанов

ВСП «Інститут інноваційної освіти
Київського національного університету будівництва і архітектури»

Abstract. The study assumes that the use of person-centered learning based on the collaboration between teacher and students contributes to improving the efficiency of knowledge acquisition, retaining interest in academic disciplines, as well as the formation of professional skills and skills of future economists.

Keywords: teaching economics, students, teachers, pedagogical process, future economists.

Вступ. Посилення вимог до професійної підготовки фахівців для економіки і бізнесу зумовлює зростання значення особистісно- та професійно-орієнтованих технологій навчання на різних етапах системи неперервної економічної освіти. З кожним наступним етапом економічної освіти (початкова, середня, професійна не вища, вища професійна, післядипломна, освіта для людей «третього віку») роль викладача збільшується.

Методи та матеріал дослідження. У процесі дослідження використано низку методів, що відповідають цілям роботи: аналіз теоретичних і методичних першоджерел щодо проблем підвищення якості викладання економічних дисциплін, аналіз та синтез, узагальнення теоретичного матеріалу.

Результати дослідження. Головною парадигмою економічної освіти є розуміння того, що розвиток економічної сфери суспільства значною мірою зумовлений характером життєдіяльності людини, її світоглядом. Економічна освіта охоплює чотири блоки дисциплін, які формують сучасний світогляд і зумовлюють потребу в постійному оновленні соціально-економічних знань, умінь, навичок: загальноосвітній, фундаментальний, інноваційно-практичний і блок дисциплін спеціальної підготовки. Дисципліни, що входять до названих блоків, забезпечують багатоаспектне вивчення закономірностей економічної сфери суспільства на різних рівнях складності. Вирізняють такі групи

економічних дисциплін: 1) загально-економічні (основи економіки, економіка суб'єктів господарювання); 2) соціально-економічні (економічна психологія, дидактика економіки, психологія бізнесу, економічна соціологія, економічна історія, соціальна педагогіка, професійна освіта, економічна педагогіка, методика викладання економіки); 3) професійно-економічні (фахового спрямування); 4) природничо-математичні економічного спрямування; 5) інженерно-комп'ютерні економічного спрямування.

У розвитку сучасної економічної освіти переважає традиційна система директивної дидактики, студент залишається об'єктом педагогічного впливу, а викладачі (у міру своєї зацікавленості) реалізують різноманітні технології, методи й прийоми активізації навчання з метою збільшення обсягу засвоєння студентами економічних знань. У зв'язку з цим зроблено припущення, що ефективність навчання пов'язана із самовизначенням, самопроекуванням і саморозвитком студентів засобами технологій компетентісно- й особистісно-орієнтованого навчання.

Важлива проблема, яку необхідно спробувати вирішити з першої ж зустрічі, – це визначення тональності взаємовідносин, позиції викладача у спілкуванні зі студентами. Часто викладач, перейнятий проблемою швидкого завоювання авторитету, намагається йти шляхом збільшення вимог, збільшення дистанції між собою і своїми підлеглими. Студент, який відчуває тиск, займає частіше всього пасивно-захисну позицію. Така установка негативно впливає на його формування як спеціаліста і людини. Для того, щоб змінити установку студентів, лектору необхідно змінити власні установки стосовно них (Нагаєв, 2007 : 9). Можна виділити три етапи з формування нової установки на співпрацю. На першому етапі, знайомлячись зі студентами, лектор може повідомити їм, як буде проходити лекція. Успіх першого етапу полягає в тому, що у студента виникає бажання спілкуватися з викладачем як з людиною і професіоналом. В основі другого етапу лежать відносини співробітництва, що передбачає, що всі проблеми викладачі і студенти вирішують разом. Сторони, які співпрацюють, разом думають над проблемою і шукають вихід. Тому для

лектора продемонструвати співробітництво – це означає щиро розповісти студенту про свої переживання з приводу заняття, а не «заковуватись» у броню недоступності та холодності. На третьому етапі дії студентів ще невпевнені, вони не почувають себе розкуто, допускають помилки. Важливо не оцінювати дії студентів, а показувати їх можливості, використовувати цікаве в подальшій роботі. До висловлювань студента рекомендується ставитись як до думки співробітника.

На нашу думку, забезпечення особистісно-зорієнтованого навчання в нашій країні є найбільш недосконалою ланкою цієї роботи. Адже спілкування викладача у педагогічному процесі повинно збудити активність самого студента (вийти на діалог) і допомогти йому набути позитивного досвіду організації діяльності і стосунків. Цьому сприяє створення атмосфери за допомогою процесу взаємодії (Тимошук, 2005 : 130).

Висновки. Таким чином, застосування особистісно-зорієнтованого навчання на основі співробітництва між викладачем і студентами сприяє підвищенню ефективності засвоєння знань, збереженню інтересу до навчальних дисциплін, а також формуванню професійних умінь та навичок майбутніх економістів. Також, ефективність навчання пов'язана із самовизначенням, самопроектуванням і саморозвитком студентів засобами особистісно- та професійно-орієнтованих технологій професійного навчання.

ЛІТЕРАТУРА

1. Тимошук Н. С. Інноваційні технології підготовки майбутнього педагога до особистісно орієнтованого виховання учнівської молоді // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. 2005. Вип. 25. С. 129–132.
2. Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі. К.: Центр учбової літератури, 2007. 232с.

REFERENCES

1. Tymoshchuk N. S. (2005) Innovatsiini tekhnolohii pidhotovky maibutnoho pedahoha do osobystisno oriientovanoho vykhovannia uchnivskoi molodi // Visnyk Zhytomyrskoho derzhavnoho universytetu imeni Ivana Franka. Vyp. 25, 129–132.
2. Nahaiev V. M. (2007) Metodyka vykladannia u vyshchii shkoli. K.: Tsentr uchbovoi literatury, 2007.